

Nora Bærentsen

Fra: Jeanette Ellefsen Blaasvær
Sendt: 13. december 2018 13:26
Til: Astrid Reinert Øregaard
Cc: Rúni Joensen; Aksel Vilhelmson Johannesen; Páll Holm Johannesen
Emne: 18/01006-1 - Til ummælis: leingjan av rættinum til barsilspening- svarfreist er 13. des. 2018

Góða Astrid

Almannamálaráðið hevur hesar viðmerkingar til uppskotið at broyta løgtingslóg um barsilsskipan.

Í virkisætlanini til javnstøðupolitikkin hjá landsstýriskvinnuni í almannamálum verður dentur lagdur á, at barsilsskipanin eigur at vera meira smidlig, og at skipanin í størri mun eigur at eggja pápum at taka barsilsfarloyvi. Støðan er hon, at hóast mammur og pápar hava eina felagskvotu, sum tey kunnu býta ímillum sín, vísa tølini heilt greitt, at pápar einans taka tann partin av barsilsfarloyvinum, sum er markaður til teirra. Sama er galdandi í grannalondum okkara.

Tá barsilsfarloyvið verður langt, og fleiri vikur verða lagdar afturat felagskvotuni, kann tað hugsast, at mammurnar taka allar tær vikurnar, sum eru felags. Tí merkir eitt longri barnsburðarfarloyvi, at kvinnur eru longri og longri tíðarskeið burturi frá arbeiðsmarknaðinum, og hetta hevur neiliga ávirkan á javnstøðuna millum kynini, eisini langt inn í framtíðina, m.a. tá talan er um løn, starvsaldur, karrierumøguleikar og pensjónsuppsparing hjá føroyskum kvinnum. Kanningar vísa, at jú longri tíð kvinnurnar eru burturi frá arbeiðsmarknaðinum, tess størri verður lønargjógvin millum kynini. Kanning vísir, at fyri hvønn mánað, sum pápin er í barnsburðarfarloyvi hækkar framtíðar lønin hjá mammuni við nærum 7%. Tí verður í javnstøðupolitikkinum víst á, at júst barsilsfarloyvið er ein týðandi faktorur, tá um javnstøðu millum kynini ræður. Og tí verður í sama politikki mælt til, at hvørja ferð barnsburðarfarloyvið verður langt, eiga tær vikurnar, sum verða lagdar afturat, at verða markaðar til pápan.

At pápar fara í barnsburðarfarloyvi gagnar tó ikki bara lønarlagnum hjá kvinnunum og framtíðar karrierumøguleikum teirra, og harvið figgjarstøðuni hjá familjuni. Hetta gagnar eisini pápum og børnum teirra. Royndir úr eitt nú Íslandi og í Danmark vísa, at øll familjan trívist betur, tá páparnir eisini fáa móguleika at vera heima hjá børnunum. Pápar, sum hava verið í barnsburðarfarloyvi, fáa tættari samband við barnið, og pápar hava stóran týdning í mun til kenningu og andligu menningina hjá barninum, eins og menningina av innlivingarevnum barnsins.

Javnstøðunevndin hevur eisini mælt til at barsilsskipanin verður endurskoðað (ársfrágreiðing 2016), soleiðis at hon verður javnari nýtt av báðum kynum. Mælt verður til, at útgjaldsloftið verður hægri, og hvørt foreldrið sjálvt ger av, hvussu nógvur vikur tað tekur – uttan at tað ávirkar hitt foreldrið. Og at í minsta lagi áttu kvoturnar hjá mammum og pápum verið eins stórar.

Almannamálaráðið mælir tí til, at tær tvær vikurnar, sum ætlanin er at leggja afturat barnsburðarfarloyvinum, báðar verða markaðar til pápan.

Vinaliga/Sincerely

Jeanette Ellefsen Blaasvær
 Fulltrúi/Head of Section

Almannamálaráðið/Ministry of Social Affairs
 Eigarhóli 2 • 100 Tórshavn • Faroe Islands
 Teli: +298 304000 • Mobile +298 734056
jeb@amr.fo • www.amr.fo